

รายงานการประชุมพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning)
เพื่อสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔
วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

ณ ห้องประชุมสำนักส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยทำงาน อาคาร ๗ ชั้น ๕ กรมอนามัย

ผู้มาประชุม

๑. นางปิยะดา	ประเสริฐสม	ที่ปรึกษากรมอนามัย
๒. นางกรกมล	นิยมศิลป์	ทันตแพทย์เชี่ยวชาญ
๓. นางสาวจิราพร	ชิตดี	ทันตแพทย์เชี่ยวชาญ
๔. นายวสันต์	สุทรวาศ	รองผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน
๕. นางสาวธีมาพร	แก่นคำ	นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน
๖. นายสุรวุฒิ	เอี้ยวสกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนสุวรรณคีรีวงก์
๗. นางสาวปิยะดา	ศรีอินทร์สุทธิ	รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนนทบุรี
๘. นายกฤษณะ	ลาเกิด	ครูโรงเรียนอนุบาลนนทบุรี
๙. นางปรวี	อ่อนสะอาด ไตรส	ครูชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง
๑๐. นางสาวธีรดา	อุดมทรัพย์	ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านนาขบวน
๑๑. นางผุสดี	จันทร์บาง	ข้าราชการบำนาญ กรมอนามัย
๑๒. นางสาวกันยา	บุญธรรม	ข้าราชการบำนาญ กรมอนามัย
๑๓. นางสาวชนิกา	โรจน์สกุลพานิช	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
๑๔. นางสาวภัทราภรณ์	หัตติเสวี	ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ
๑๕. นางสาววีรยา	กัญหารัตน์	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

๑.๑ ชี้แจงวัตถุประสงค์การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning)

ประธานในที่ประชุมได้ชี้แจงวัตถุประสงค์การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) ให้ทราบว่า สำนักทันตสาธารณสุขมีแนวคิดการดำเนินงานการสร้างความรู้ให้กับเด็กนักเรียน โดยใช้กระบวนการ Active Learning ซึ่งกระบวนการนี้ต้องขอความร่วมมือจากฝ่ายการศึกษา ที่จะช่วยทางสำนักทันตสาธารณสุขให้เกิดความเป็นไปได้ และมีความเหมาะสมในเรื่องที่เกี่ยวกับสุขภาพช่องปาก โดยทางสำนักทันตสาธารณสุขมีความคิดที่จะนำเสนอ และขอความร่วมมือจากผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนให้ร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อให้ได้ข้อสรุปแนวทางและกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) ในการสร้างการเรียนรู้ให้เด็กนักเรียนเกิดความรู้ด้านสุขภาพช่องปาก โดยประธานในที่ประชุมคาดหวังว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) นี้จะถูกนำไปใช้และดำเนินการกิจกรรมสุขภาพช่องปากในโรงเรียนต่อไปได้

ประธานในที่ประชุมได้มอบหมายให้เลขานุการชี้แจงวัตถุประสงค์ฯ เพิ่มเติม โดยเลขานุการได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) ด้านสุขภาพช่องปากนี้จะดำเนินการในนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ป.๔-ป.๖) โดยจะให้ความสอดคล้องกับภารกิจของกรมอนามัย คือ เด็กไทยมีสุขภาพที่ดี ซึ่งในส่วนการดำเนินงานการสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพช่องปากที่สำนักทันตสาธารณสุขดำเนินการจะใช้หลักแนวคิด V-Shape ได้แก่ เข้าถึง เข้าใจ โต้ตอบ ชักถาม แลกเปลี่ยน ตัดสินใจ เปลี่ยนพฤติกรรม และบอกต่อ เพื่อให้เด็กไทยและประชาชนทั่วไปมีความรอบรู้ รวมถึงมีพฤติกรรมที่ดี

ในปี ๒๕๖๓ สำนักทันตสาธารณสุขได้มีการสำรวจความรู้ด้านสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียน พบว่า เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ - ๖ มีความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปากอยู่ในระดับเพียงพอ แต่เด็กนักเรียนยังมีความรอบรู้ในเรื่อง การบริโภคอาหารที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคฟันผุ อยู่ในระดับน้อย จากผลการศึกษาทำให้ทราบว่า เด็กนักเรียนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปากในระดับเพียงพอยังไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแปรงฟันที่ส่งผลต่อการมีสุขภาพช่องปากที่ดี ได้แก่ การแปรงฟัน ๒๒๒ อยู่ในร้อยละ ๙.๕ การแปรงฟันแล้วดทานอาหาร ๒ ชั่วโมง อยู่ในร้อยละ ๒๓.๗ การแปรงฟันนาน ๒ นาที อยู่ในร้อยละ ๒๖.๑ และการแปรงฟันหลังอาหารกลางวันทุกวัน อยู่ในร้อยละ ๒๗ รวมถึงเด็กนักเรียนยังมีพฤติกรรมบริโภคอาหารที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคฟันผุ ได้แก่ ดื่มน้ำหวาน น้ำอัดลมมากกว่า ๒ ครั้ง/วัน อยู่ในร้อยละ ๕๒ กินขนมกรุบกรอบมากกว่า ๒ ครั้ง/วัน อยู่ในร้อยละ ๒๘.๙ และกินลูกอมมากกว่า ๒ ครั้ง/วัน

ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 มีผลกระทบต่อสุขภาพช่องปากในเด็กนักเรียน เนื่องจากการจำกัดการบริการทันตกรรม ทำให้เด็กนักเรียนมีปัญหาสุขภาพช่องปากมากขึ้น ในส่วนการดำเนินงานสุขภาพช่องปากในโรงเรียนถูกปรับเปลี่ยนไป เนื่องจากโรงเรียนบางส่วนยังไม่สามารถเปิดเรียนแบบ Onsite ได้ จึงทำให้เด็กนักเรียนต้องเรียนออนไลน์อยู่ที่บ้าน ส่งผลให้มีพฤติกรรมสุขภาพที่เปลี่ยนไป เช่น รับประทานขนมกรุบกรอบ น้ำหวาน น้ำอัดลมมากขึ้น ทำให้ส่งผลต่อสุขภาพช่องปากค่อนข้างมาก

โดยในปี ๒๕๖๕ สำนักทันตสาธารณสุขวางแผนพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) อยู่ใน Platform ที่เด็กนักเรียน ครู และผู้ปกครองเข้าถึงได้ รวมทั้งนำแนวทางการเฝ้าระวังสุขภาพช่องปากสำหรับครู และสร้าง self-care ที่ดีให้เด็กนักเรียน อาจจะมีอยู่ในรูปแบบดิจิทัล

กล่าวโดยสรุปคือวัตถุประสงค์ในการประชุม มีภาพรวมดังนี้ ๑) พัฒนารูปแบบการดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปากในโรงเรียน (ในทุกรูปแบบของการเรียน ได้แก่ Onsite, Online, On Hand, Ondemand) ๒) เพื่อให้เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายมีความรอบรู้และมีพฤติกรรมสุขภาพช่องปากที่พึงประสงค์

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดย ดร.วสันต์ สุทธาวาศ และคณะ

๑) การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดย ดร.วสันต์ สุทธาวาศ

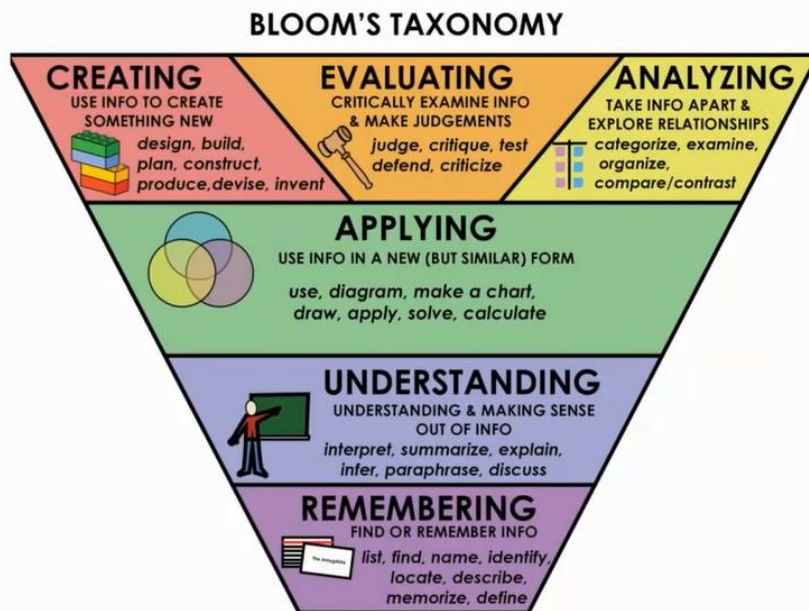
จากการเรียนรู้ในรูปแบบ Teaching (เชื่อมั่นในครู) สู่การเรียนรู้ในรูปแบบ Learning (เชื่อมั่นในเด็ก) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้เด็กนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเชื่อมั่นว่าเด็กนักเรียนมีศักยภาพ

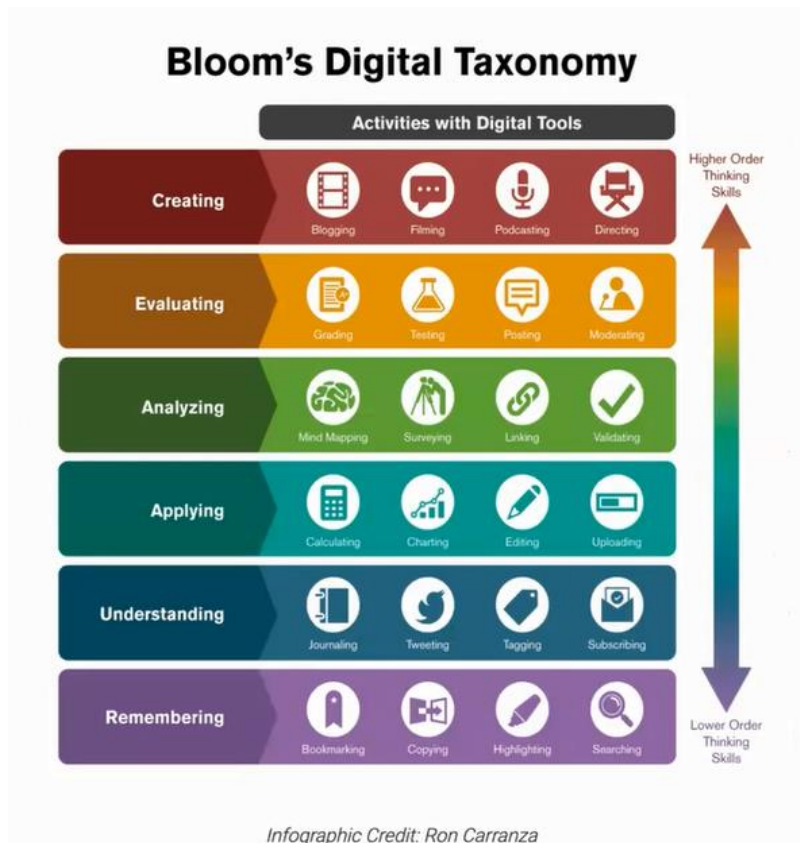
มีความเป็นธรรมชาติ ก็จะสามารถเชื่อมโยงไปถึงบริบทของเด็กนักเรียน ดังนั้นการกำหนดเป้าหมายหรือคุณค่าในสิ่งที่เด็กนักเรียนจะได้เรียนรู้ว่าควรเป็นอย่างไร ก็จะสามารถเชื่อมโยงกันได้ ซึ่งพื้นที่การเรียนรู้ของเด็กนักเรียนจะเพิ่มขึ้นกว่าครู โดยผลลัพธ์ของการเรียนรู้ที่อยากให้เห็นนอกจากความรู้ ควรมีทักษะ และคุณค่าจากเดิมที่เป็นองค์ความรู้อย่างเดียว ซึ่งไม่เพียงพอในปัจจุบัน

ในส่วนของวิเคราะห์ความเชื่อมโยงทาง สพฐ. มีความคิดเห็นว่า เป็นการผสมกันระหว่าง Competency ของทักษะการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับสภาวะ ซึ่งเป็นการตอบโจทย์เป้าหมายการพัฒนาทุนทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ ๒๑ โดยการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงมีความเกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ และปรับเปลี่ยนบทบาทของผู้จัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

สิ่งที่ จะมา กำหนด ด้วย คือ Learning Objectives, Learning Experience และ Evaluation ซึ่ง Learning Objectives จะต้องไปถึงคุณค่าที่จะทำให้เด็กนักเรียนเกิดความตระหนักรู้ และยอมเปลี่ยนพฤติกรรมไปอย่างถาวร เมื่อกำหนดเป้าหมายให้สอดคล้องเหมาะสมก็จะส่งผลมาถึง Learning Experience คือ กระบวนการออกแบบการเรียนรู้ และเมื่อเชื่อมั่นในเด็กนักเรียนว่ามีศักยภาพ มีความเป็นธรรมชาติ และมีบริบทของเด็กนักเรียน ก็จะสามารถออกแบบการเรียนรู้ตามความเหมาะสมและสร้างให้เด็กนักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างปลอดภัย เพียงพอที่จะมองเห็นถึงคุณค่า ทักษะ หรือสมรรถนะ จนไปถึง Evaluation คือการประเมินและพัฒนา หากใช้การประเมินที่เหมาะสมก็จะสะท้อนไปที่ Learning Objectives ให้เกิด Learning Outcome อย่างที่ต้องการได้

Bloom's Taxonomy คือ เป้าหมายการเรียนรู้ ในยุคศตวรรษที่ ๒๑ หรือทุนที่มนุษย์ต้องการเรียนรู้ในระดับสูง จะต้องมี Applying Analyzing Evaluation และ Creating ซึ่งตัวอย่างกิจกรรมจะมีดังนี้

ในส่วน ของ Passive Learning และ Active Learning ซึ่ง Passive Learning ยังคงมีความจำเป็น และมีความเป็นธรรมชาติอยู่ในตัว แต่ก็ควรจะมีการเบนไปในสัดส่วนที่เหมาะสม ซึ่งใน Active Learning นั้น จะมีการทำให้เกิดความรู้ที่คงทนและการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นที่จะสามารถให้เด็กนักเรียนเจริญเติบโตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้ เช่น ๗๐% ของการได้พูดและเขียน จะทำให้เด็กนักเรียนเกิด Analyze, Define, Ceate และ Evaluate โดยกระบวนการของ Active Learning จะถูกเข้าใจคลาดเคลื่อนว่า เด็กนักเรียนจะต้องออกมาเต้นรำ วิ่งเล่นเพียงอย่างเดียว แต่ Active Learning เป็นเครื่องมือส่วนหนึ่งที่น่าเข้าสู่บทเรียนเพื่อกระตุ้นความสนใจเด็กนักเรียน ซึ่งไม่ใช่หลักกระบวนการของ Active Learning ทั้งหมด โดยหลักกระบวนการของ Active Learning คือ กระบวนการที่จะเข้าไปกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด มีการลงมือทำ มีการทดลอง มีการวิเคราะห์ มีการเชื่อมโยง และมีการนำไปใช้ โดย Active Learning จะเป็นเสมือนเครื่องมือและกระบวนการ ซึ่งเป็นสิ่งกรมอนาмайต้องการให้เกิด Learning Outcome คือ Competence

๒) หลักสูตรฐานสมรรถนะ โดย นางสาวธีรดา อุดมทรัพย์ ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านนาขนวน

ตาม (ร่าง) กฎของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะในปี ๒๕๖๕ โดยความหมายของสมรรถนะ คือ การจัดการตนเองในด้านความคิด การสื่อสาร หรือด้านอื่นๆ ที่เกิดขึ้นกับเด็กนักเรียน ซึ่งหลักสูตรฐานสมรรถนะจะไม่ยึดติดอยู่ที่เดิม แต่จะเป็นไปตามสิ่งที่เด็กนักเรียนต้องพัฒนาตนเองและสิ่งที่ต้องรู้มาใช้ในชีวิตประจำวันได้

ในแผนการจัดกิจกรรมของสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย จะเห็นได้ว่ามี Knowledge, Skill, Attitude (KSA) ครบทุกตัว แต่อาจจะยังไม่เห็นกระบวนการที่ชัดเจน โดยหากออกแบบชุดกิจกรรมนี้ควรให้ตรงกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ และควรมีการตั้ง Learning Outcome เน้นไปที่เชิง

สมรรถนะ ซึ่งจะสอดคล้องกับ ๖ หลักของกรมอนามัย เช่น หลักที่ ๑ เข้าถึงเข้าใจ จะสอดคล้องสมรรถนะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดสุขภาวะ เป็นต้น แต่อาจจะมีการปรับแผนการออกแบบชุดกิจกรรม และจากการชี้แจงวัตถุประสงค์การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) คุณธีรดาได้ให้ข้อเสนอการพัฒนาชุดกิจกรรมเพิ่มเติมว่า ควรเป็นแบบ Box Set ที่สามารถดำเนินการสอนได้ทั้งใน Offline และ Online เช่น เกม ชุดกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น และควรออกแบบชุดการประเมินพฤติกรรมเด็กนักเรียน เช่น สมุดสะสมคะแนน สมุดตรวจความถี่ เป็นต้น เพื่อให้เด็กนักเรียนได้นำปฏิบัติเพื่อนำมาบันทึกลงในสมุด และเป็นการประเมินพฤติกรรมเด็กนักเรียนรวมถึงเป็นแรงจูงใจกับการปฏิบัติตามชุดกิจกรรมไปฝึกปฏิบัติ

หลักสูตรฐานสมรรถนะจะไม่ยึดติดกับรายวิชา เนื่องจากรายวิชาอาจจะมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้ความรู้จะเป็นความรู้ที่ไม่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งเมื่อเปลี่ยนจากหลักสูตรเดิมเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีศักยภาพตามรายบุคคลและให้รู้สิ่งที่จำเป็นที่จะใช้ในการดำรงชีวิตในอนาคตมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓) ความเชื่อมโยงกับชุดกิจกรรม โดย นายสุรวุฒิ เอี้ยวสกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนสุวรรณคีรีวงก์

การเชื่อมโยงกับชุดกิจกรรมของกรมอนามัยนั้นครบเกือบทุกประเด็นตามที่กรมอนามัยเคยดำเนินการ แต่หากสิ่งที่กรมอนามัยต้องการจากเด็กนักเรียน คือ พฤติกรรม สิ่งที่จะต้องสร้างขึ้นมาก็คือ ความตระหนัก ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เคยดำเนินการในกิจกรรมในทุกชุด ทำให้เด็กนักเรียนยังไม่ตกผลึกคุณค่าหรือสิ่งที่ต้องไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันจริง การสะท้อนการเรียนรู้หลังการเรียนไม่ใช่การสรุปทบทวนเพียงอย่างเดียว แต่การถอดองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นเป็นการสะท้อนให้เห็นว่า เรื่องที่เด็กนักเรียนได้ศึกษานั้นเกี่ยวข้องกับในชีวิตประจำวันหรือไม่ อย่างไร เช่น การเชื่อมโยงโรคฟันผุกับอาหาร และเครื่องดื่ม ว่าส่งผลกับสุขภาพช่องปากอย่างไร ซึ่งการตอบคำถามเพื่อให้เชื่อมโยงกับพฤติกรรมและสิ่งที่จะเกิดขึ้นนั้น จะส่งผลถึงการปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

สรุปองค์ประกอบของ Active Learning มีดังนี้

๑. สร้างโอกาสการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักเรียนและครู โดยเด็กนักเรียนเป็นคนสร้างการเรียนรู้ ซึ่งครูจะมีหน้าที่ดำเนินการให้เด็กนักเรียนร่วมกันใช้คำถาม
๒. เด็กนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ
๓. เด็กนักเรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง ตั้งแต่การวิเคราะห์ขึ้นไป
๔. การถอดองค์ความรู้ในพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในอนาคต

โดยสิ่งสำคัญที่ทาง สพฐ. ต้องการสะท้อน คือ การทำให้เด็กเห็นคุณค่าในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือการยอมรับสิ่งนั้นๆ ได้ ท้ายสุดของการชี้แจงคุณวุฒินต์ และคณะ ต้องการทราบความคาดหวังหรือเป้าหมายที่จะดำเนินงานร่วมกันจากสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัยต่อไป

ข้อเสนอแนะจากที่ประชุม

นางปรวี ไตรส อ่อนสอาด ครูชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทองได้เสนอแนะเพิ่มเติมว่า ในช่วงการจัดรูปแบบการสอนแบบ Active Learning ควรให้เด็กนักเรียนเข้าถึงได้ง่าย โดยเฉพาะในช่วงการเรียนออนไลน์ หรือบางโรงเรียนที่เปิด Onsite และเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคุณธีรดาในการทำชุดกิจกรรมแบบ Online และ Offline หากทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) เฉพาะแบบ Online อย่างเดียว เด็กนักเรียนที่สามารถเรียนได้ก็จะมีแต่เด็กนักเรียนที่มีความพร้อมของอุปกรณ์เท่านั้น แต่หากมีการ

ทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) แบบ Offline เด็กนักเรียนทุกคนจะสามารถไปเรียนรู้ได้ทุกครั้ง และสามารถเรียนที่ใดก็ได้

นายกฤษณะ ลาเกิด ครูโรงเรียนอนุบาลนนทบุรี ได้เสนอแนะเพิ่มเติมว่า สำหรับการประเมินผลชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) แบบ Online และ Offline ควรมีการประเมินผลที่หลากหลาย เนื่องจากแต่ละโรงเรียนจะมีหลักสูตรที่แตกต่างกัน หากมีการควบคุมเนื้อหาการประเมินจะช่วยให้เกิดผลดีในการประเมินผลเด็กนักเรียน ในส่วนของการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) ซึ่งคุณกฤษณะเห็นด้วยกับการทำให้เด็กนักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้เด็กนักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ สพฐ. กล่าวข้างต้นได้

- มติที่ประชุม**
- ประธานในที่ประชุมเห็นด้วยกับการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) แบบ Online และ Offline โดยให้มีการดูรายละเอียดของหลักสูตรการเรียนรู้ เพื่อนำมาเชื่อมโยงกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) เพิ่มเติมด้วย
 - รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ เนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) โดย นางสาวภัทราภรณ์ หัสดีเสวี
ทันตแพทย์ชำนาญการ สำนักทันตสาธารณสุข

ในการพัฒนาเนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปากในโรงเรียน (ในทุกรูปแบบของการเรียน) และเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ป.๔ - ๖) มีความรอบรู้และมีพฤติกรรมสุขภาพช่องปากที่พึงประสงค์ ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ ๑) เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ๒) ครูในโรงเรียนประถมศึกษา ๓) ทันตบุคลากร

แนวทางการดำเนินการพัฒนาชุดกิจกรรม มีดังต่อไปนี้

เดือน	การดำเนินการ
ตุลาคม – พฤศจิกายน ๒๕๖๔	จัดเตรียมเนื้อหา
พฤศจิกายน – ธันวาคม ๒๕๖๔	ออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning)
มกราคม – กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕	ร่างคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียน คู่มือครู
มีนาคม ๒๕๖๕	ทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning)
เมษายน ๒๕๖๕	ปรับปรุงชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning)
พฤษภาคม – มิถุนายน ๒๕๖๕	ส่งมอบให้พื้นที่ ทดลองใช้ในปีการศึกษา ๒๕๖๕
กันยายน ๒๕๖๕, กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖	ประเมินผลความพึงพอใจผู้ใช้ และประเมินผลด้านสุขภาพ (ความรอบรู้/ พฤติกรรมสุขภาพช่องปาก)

ประเด็นเนื้อหาด้านสุขภาพช่องปาก อาจจะประกอบด้วย วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา หรือมีการบูรณาการในวิชาอื่นๆ เช่น วิทยาศาสตร์ ศิลปะ ภาษาอังกฤษ การงานอาชีพ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย สังคมศึกษา โดย ทันตแพทย์หญิงภัทราภรณ์ได้ร่างการออกแบบชุดกิจกรรมด้านสุขภาพช่องปากเบื้องต้นทั้ง ๔ บทเรียน ดังต่อไปนี้

บทเรียนที่ ๑ การตรวจฟันด้วยตนเอง

บทเรียนที่ ๒ อาหารกับฟันผุ

บทเรียนที่ ๓ รู้จักคราบจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรคในช่องปาก

บทเรียนที่ ๔ การแปรงฟัน

ทั้งนี้ ทันตแพทย์หญิงภัทรภรณ์ได้นำเสนอเอกสารชุดการเรียนรู้สร้างเสริมสุขภาพช่องปาก (ความรู้ พฤติกรรมสุขภาพ ทักษะการนำไปใช้) แผนการจัดการเรียนรู้ ที่สำนักทันตสาธารณสุขเคยดำเนินการมานำเสนอต่อ สพฐ. เพื่อจะได้นำข้อมูลเบื้องต้นนี้ไปพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) ต่อไป

ข้อเสนอแนะจากที่ประชุม

คุณสุรวุฒิอธิบายความหมายของหลักสูตรฐานสมรรถนะเพิ่มเติมว่า หลักสูตรฐานสมรรถนะจะเน้นให้เด็กนักเรียนได้ทำชิ้นงานหรือภาระกิจ ที่ใช้องค์ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ให้เกิดผลงานที่สำเร็จขึ้นมา แต่หากสำนักทันตสาธารณสุขต้องการดำเนินการตามบทเรียนทั้ง ๔ บทเรียน ที่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับหลักสูตรเดิมในกลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ก็สามารถดำเนินการได้ แต่ควรจะทำแบบกิจกรรมให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติ ได้ใช้บางทักษะ ให้เกิดทัศนคติและคุณค่าขึ้นมา

คุณธีรดากล่าวเพิ่มเติมว่า หากต้องการผลิตชุดกิจกรรมให้ตรงกับสถานศึกษาในอนาคต ควรตั้งต้นชุดกิจกรรมจากหลักสูตรสมรรถนะ เนื่องจากฐานสมรรถนะจะไม่มีตัวชี้วัด ซึ่งทางสำนักทันตสาธารณสุขอาจจะตั้งเป้าหมายที่ต้องการ และสามารถนำเป้าหมายนั้นมาตั้งเป็นวัตถุประสงค์ได้ ส่วนในการดำเนินการกิจกรรมควรเชื่อมโยงถึงเด็กนักเรียนว่า เกิดฐานสมรรถนะใดบ้าง โดยหลักสูตรฐานสมรรถนะหลักเน้นให้ผู้เรียนเกิดสุขภาวะที่ดี

ทันตแพทย์หญิงกันยา บุญธรรม ข้าราชการบำนาญ ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรขยายความหลักสูตรฐานสมรรถนะหลักที่พัฒนาอยู่ว่ามีอะไรบ้าง เพื่อเป็นช่องให้กับสำนักทันตสาธารณสุขไปเพิ่มเติมว่าสามารถเข้ากับช่องใดได้บ้าง

โดยในการนี้ทันตแพทย์หญิงภัทรภรณ์ได้นำเสนอการออกแบบชุดกิจกรรมด้านสุขภาพช่องปากในรูปแบบเกม เพื่อขอคำปรึกษาและข้อเสนอแนะของผู้เข้าประชุม

ข้อเสนอแนะจากที่ประชุม

คุณวสันต์ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ลักษณะรูปแบบชุดกิจกรรมดังกล่าวที่นำมาเสนอยังไม่จัดเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) แต่สามารถนำไปใช้ในชั้นนำเข้าสู่บทเรียนหรือสรุปบทเรียน โดยควรเพิ่มบทบาทครูผู้สอนในการอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ในช่วงท้ายของเกม เพื่อให้เด็กนักเรียนสามารถนำไปใช้ได้ ส่วนของรายละเอียดของเนื้อหาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) อาจจะต้องนำมาปรึกษาหารือกันอีกครั้ง เนื่องจากโครงสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) จะมีวิธีการหรือแนวทางการทำให้เกิดผลสำเร็จให้มีประสิทธิภาพ อาจจะต้องคำนึงถึงหลัก ๓ อย่าง คือ ๑. ชุดเครื่องมือ (tool set), ๒. ชุดทักษะ (skill set) และ ๓. ความคิด (mind set) โดยโครงสร้างชุดกิจกรรมอาจจะใช้ Learning Curve เข้ามาช่วยในการออกแบบ เพื่อให้เห็นกระบวนการเรียนรู้ครบทุกกระบวนการ และชุดกิจกรรมที่มีไปตรงประเด็นที่ใดบ้าง รวมถึงส่วนที่เป็นช่องว่างสามารถเติมอะไรเข้าไปได้บ้าง ส่วนการ implement อาจจะต้องปรึกษาหารือกันอีกครั้ง โดยให้ทางสำนักทันตสาธารณสุขตั้งประเด็นเชิงกลยุทธ์ในการทำทนายไว้ก่อนลงรายละเอียด

คุณสุรวุฒิให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า รูปแบบกิจกรรมดังกล่าวสามารถนำไปเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีความเข้าใจได้ แต่ยังไม่เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning)

ทันตแพทย์หญิงจิราพร ชีตติ ทันตแพทย์เชี่ยวชาญ สำนักทันตสาธารณสุข ขอความอนุเคราะห์จากทีม สพฐ. ในการออกแบบชุดการเรียนรู้ (Active Learning) ภายใต้อัตลักษณ์สมรรถนะ รวมถึงการออกแบบการประเมินชุดกิจกรรมดังกล่าวด้วย โดยทางสำนักทันตสาธารณสุขจะดำเนินการจัดทำเนื้อหาการเรียนรู้สุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนให้

คุณผุสดี จันทร์บาง ข้าราชการบำนาญ ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า การจัดทำรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้เกม ไม่ควรจัดเป็นการเรียนการสอนทั้งชุด ควรเป็นรางวัลทำความดีระหว่างเรียน เพื่อกระตุ้นให้เด็กนักเรียนเกิดความสนใจ

คุณธีรดาได้อธิบาย Learning Curve เพิ่มเติมว่า Learning Curve มี ๕ ขั้นตอน ได้แก่ ๑. Intro (ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน) ๒. stimulate (กระตุ้นการเรียนรู้) ๓. Learning (การเรียนรู้) ๔. Conclusion (สรุปการเรียนรู้) ๕. Apply (ประยุกต์ใช้) ซึ่ง Learning Curve จะทำให้เห็นว่าเครื่องมือจะถูกนำไปใช้ที่ใด และทำให้เห็นกระบวนการ Active Learning ในกิจกรรมที่ดำเนินการกับเด็กนักเรียน

ประธานในที่ประชุมขอความอนุเคราะห์ทางทีม สพฐ. ออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) ในรูปแบบทั้ง Online หรือ Offline หรือออกแบบสื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยทางทีมงาน สพฐ. ยินดีที่จะออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) แต่จะเป็นการวางแผนทางโครงสร้าง หรือความคิดเห็นให้สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย แต่ในส่วนขอรายละเอียดของชุดกิจกรรมควรมีอีกทีมหนึ่งมาช่วยดำเนินการต่อ

- มติที่ประชุม**
- นำชุดกิจกรรมด้านสุขภาพช่องปากเบื้องต้นทั้ง ๔ บทเรียน ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) มาออกแบบร่วมกับแนวทางโดยใช้หลักสมรรถนะของกระทรวงศึกษาธิการที่วางไว้
 - สำนักทันตสาธารณสุขดำเนินการเขียนเนื้อหาขอรายละเอียดชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) และส่งต่อทีม สพฐ. เพื่อวางโครงสร้างและแนวทางชุดกิจกรรม
 - รับทราบ

๔.๒ เรื่องแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) โดยทันตแพทย์หญิงภัทรภรณ์ หัสดีเสวี ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ สำนักทันตสาธารณสุข
 ทันตแพทย์หญิงภัทรภรณ์ได้นำเสนอ (ร่าง) คณะทำงานพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) และบทบาทหน้าที่ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(ร่าง) คำสั่งสำนักทันตสาธารณสุข
ที่ /๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning)

ด้วยสำนักทันตสาธารณสุขได้ดำเนินโครงการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนวัยรุ่น ปี ๒๕๖๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนวัยรุ่น ออกแบบและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) เพื่อสร้างความรอบรู้และพฤติกรรมสุขภาพช่องปากที่พึงประสงค์ในเด็กวัยเรียนวัยรุ่น

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑. นางปิยะดา ประเสริฐสม	ที่ปรึกษากรมอนามัย	ที่ปรึกษา
๒.	ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ที่ปรึกษา
๓. นางสาวรวงคนา เวชวิธี	ผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข	ที่ปรึกษา
๔. นางกรมมล นิยมศิลป์	ทันตแพทย์เชี่ยวชาญ	ประธาน
๕. นางสาวจิราพร ชิตดี	ทันตแพทย์เชี่ยวชาญ	รองประธาน
๖. นายวสันต์ สุทรวาศ	รองผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนา
นวัตกรรมจัดการเรียนการสอน	กรรมการ
๗. นางสาวธีมาพร แก่นคำ	นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิจัยและพัฒนา
นวัตกรรมจัดการเรียนการสอน	กรรมการ
๘. นายสุรวุฒิ เอี้ยวสกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนสุวรรณคีรีวงก์	กรรมการ
๙. นางสาวปิยะดา ศรีอินทร์สุทธิ	รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนนทบุรี	กรรมการ
๑๐. นายฤกษ์ ลาเกิด	ครูโรงเรียนอนุบาลนนทบุรี	กรรมการ
๑๑. นางปรวี อ่อนสะอาด โทรส	ครูชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง	กรรมการ
๑๒. นางสาวธีรดา อุดมทรัพย์	ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านนาขบวน	กรรมการ
๑๓. นางผุสดี จันทร์บาง	ข้าราชการบำนาญ กรมอนามัย	กรรมการ
๑๔. นางสาวกันยา บุญธรรม	ข้าราชการบำนาญ กรมอนามัย	กรรมการ
๑๕. นางสาวชนิกา โรจน์สกุลพานิช	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	กรรมการ

๑๖. นางสาวภัทราภรณ์ หัสดีเสวี	ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการและ เลขานุการ
๑๗. นางสาววีรยา กัญหารัตน์	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

บทบาทหน้าที่

- วางแผน และกำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning)
- พัฒนาเนื้อหาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) ให้เชื่อมโยงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- ตรวจสอบความถูกต้องของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) ก่อนนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- ร่วมประสานงานและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ปฏิบัติงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่

พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยในเบื้องต้นทันตแพทย์หญิงภัทราภรณ์ขออนุญาตผู้เข้าร่วมประชุมในครั้งนี้เป็น คณะทำงานทั้งหมด ทั้งนี้ คุณวสันต์ขออนุญาตแจ้งรายชื่อที่ปรึกษาของ สพร. ในภายหลัง

นางสาวปิยะดา ศรีอินทร์สุทธิ รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนนทบุรี ขอเพิ่มรายชื่อ คณะทำงาน จำนวน ๒ คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนนทบุรี และครูในโรงเรียนอนุบาลนนทบุรี จำนวน ๑ คน

ข้อเสนอแนะจากที่ประชุม

คุณวสันต์เสนอให้ทำร่างคำสั่งคณะทำงานออกเป็น จำนวน ๒ ชุด ได้แก่ คณะทำงานออกแบบ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) และคณะทำงานดำเนินการชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างสะดวกและราบรื่น

มติที่ประชุม - ประธานมอบหมายให้เลขานุการจัดทำคำสั่งคณะทำงานออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) เป็น ๒ ชุดคำสั่ง ได้แก่ ๑. คำสั่งคณะทำงานพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning) และ ๒. คำสั่งคณะทำงานดำเนินการชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active Learning)
- รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ
ไม่มี

มติที่ประชุม รับทราบ

นัดหมายการประชุมครั้งต่อไป วันที่ ๑ - ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ณ จังหวัดภูเก็ต

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น

นางสาววีรยา กัญหารัตน์
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
ผู้สรุปรายงานการประชุม
นางสาวภัทราภรณ์ หัสติเสวี
ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม